

BĒRNIEM DRAUDZĪGA SKOLA

**RĪGA
2005**

RĪGAS PĀRDAUGAVAS PAMATSKOLA

RĪGAS PĀRDAUGAVAS PAMATSKOLA

RĪGAS PĀRDAUGAVAS PAMATSKOLAS PROJEKTA „BĒRNIEM DRAUDZĪGA SKOLA” DARBA GRUPA

- 1. Ludmila Renge – dir.vietn. audz. jomā**
- 2. Tatjana Moisejeva - dir.vietn. inform. jomā**
- 3. Skaidrīte Kaļiņina – sociālais pedagogs**
- 4. Svetlana Hrapavicka – kl. Audz. MK vadīt.**
- 5. Zoja Semjonova - psihologs**
- 6. Jekaterina Beļanceva – 6a**
- 7. Igors Ardaševs – 6a**
- 8. Andrejs Dacenko – 8a**
- 9. Alvis Logins – 8a**
- 10. Alisa Prohorova – 9a**
- 11. Jelena Pukšle – 9b**
- 12. Anna Sumina – 9b**

REZOLŪCIJA

Mēs, Rīgas Pārdaugavas pamatskolas skolēni piedāvājam mūsu draudzīgās skolas kritērijus:

1. Skola ir vieta, kur kvalitatīva izglītība ir pieejama katram bērnam, neskatoties uz viņa nacionalitāti, ticību, ģimenes materiālo stāvokli, veselības stāvokli.
2. Skola ir vieta, kur risina daudzas skolēna problēmas, kur viņš vienmēr satiek atsaucību un palīdzību.
3. Skola ir vieta, kur bērni ne tikai apgūst mācību vielu, bet arī mācās dzīvot strauji mainīgajā sabiedrībā, strādāt komandā, orientēties ārštata situācijās, kopt savu veselību.
4. Skolas prioritāte – ir skolēna veselības stāvokļa apzināšana un korekcija. Skolas uzdevums ir mācot bērnus, radīt tādu vidi, mācību apstākļus, kuri ļautu bērniem saglabāt veselību mācību slodzes laikā.
5. Jābūt mērķtiecīgam darbam ar ģimeni, atjaunot ģimenes audzināšanas tradīcijas un ģimenes iesaisti audzināšanas procesā, vairāk uz klausīt vecāku viedokli.
6. Skolai vairāk jācieņa skolēna personība, viņa jūtas, jāuzklausā skolēna viedoklis. Skolēni aktīvi jāiesaista skolas dzīvē.
7. Skolas direktoram cieši jāsadarbojas ar vecākiem un skolēna ģimeni, ir jābūt viegli pieejamam, elastīgam attiecībās ar jauniešiem.
8. Vēlamies izteikt ierosinājumu valsts struktūrām palīdzēt padarīt mācību vidi visiem pieejamu un drošu. Pašlaik skolas iekšējā atmosfēra ir pozitīva, vide sakopta un higiēniska.

**INTELEK-
TUĀLĀ
ATTĪSTĪBA**

**FIZISKĀ
VESELĪBA**

**GARĪGĀ
VESELĪBA**

**EKOLOĢI-
SKĀ
VESELĪBA**

**ĢIMENES
LABESTĪBA**

**SOCIĀLĀ
DROŠĪBA**

**Dzīvē man ir
nepieciešams!**

SKOLA

—

BĒRNU

INTELEKTUĀLAI

ATTĪSTĪBAI

SKOLA

—

BĒRNU INTELEKTUĀLAI ATTĪSTĪBAI

Kaut arī skolēna spējas matemātikā nav izcilas, vai skolēns neatceras krustziežu dzimtas augiem kauslapu skaitu, ja bērna skolas dzīve ir izveidojusies labvēlīga, viņš ieklausies pieaugušo vidē, saprotot zināšanu vērtību, apgūs prasmi strādāt un par padarīto darbu saņems gandarījumu, kļūstot par laimīgu cilvēku.

INTELEKTUĀLĀ ATTĪSTĪBA

Ar 2003.gada 1.septembri

uzsākta īstenot speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma
izglītojamiem ar fiziskās attīstības traucējumiem

- **Vispārējās pamatizglītības programmas daļa**
- **Speciālās korekcijas un rehabilitācijas programmas daļa**
- **Interesešu izglītība**

Kādi rādītāji veido mācīšanas kvalitāti?

1. Cilvēkresursi

- **Pedagoģiskā personāla kvalifikācija un kompetence**
- **Pedagogu tālākizglītība atbilstoša skolas attīstības prioritātēm**
-

2. Skolotāju darba plānošanas kvalitāte

3. Skolēnu sasniegumi un izaugsmes analīze

4. Skolēnu veselības stāvoklis

5. Skolēnu mācīšanas motivācija

6. Savlaicīga informācija vecākiem par bērna sasniegumiem

- **Visiem speciālistiem, kuri realizē pamatizglītības programmu, izglītība atbilst IZM prasībām**
- **96% skolotāju apmeklēja tālākizglītības kursus**
- **Divu mācību gadu laikā skolotāji apmeklēja dr.med. Z.Kasvandes kursus**

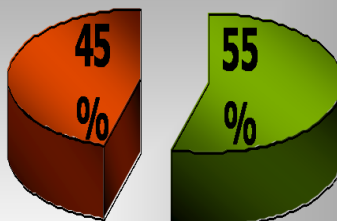
Skolēnu sasniegumi

Diagnosticējošais darbs 1.A klasē
2003./2004.m.g.

izcili

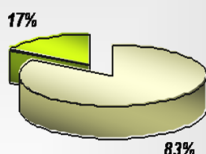
2.A klase skolēnu sekmju rezultāti
2004./2005.m.g. I sem.

optimāls z.l.   pietiekams z.l.

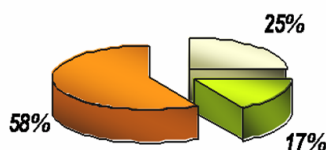
Skolēnu sasniegumi

Diagnosticējošais darbs 1.B klasē
2003./2004.m.g.

izcili   labi

2.B klases skolēnu sekmju rezultāti
2004./2005.m.g. I sem.

augsts z.l.
optimāls z.l.
pietiekams z.l.

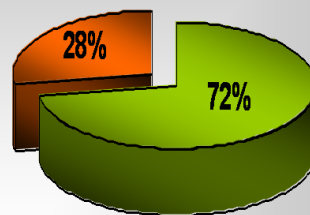
2.A klases skolēnu sekmju
rezultāti 2003./2004.m.g.

optimāls z.l.   pietiekams z.l.

Skolēnu sasniegumi

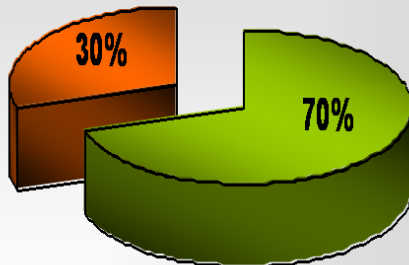
3.A klases skolēnu sekmju rezultāti
2004./2005.m.g. I sem.

optimāls z.l.   pietiekams z.l.

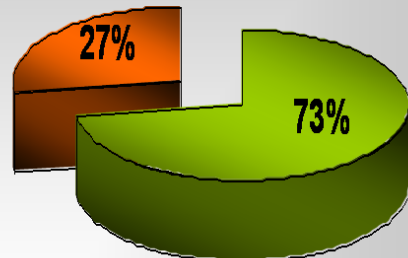
Skolēnu sasniegumi

2.B klases skolēnu sekmju rezultāti 2003./2004.m.g.

■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

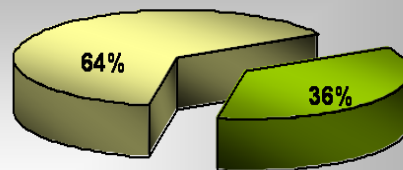
3.B klases skolēnu sekmju rezultāti 2004./2005.m.g. I sem.

■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

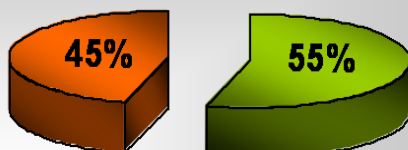
Skolēnu sasniegumi

3.B klases ieskaītes rezultāti 2003./2004.m.g.

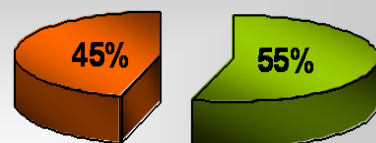
■ izcili ■ labi

3.B klases skolēnu sekmju rezultāti 2003./2004.m.g.

■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

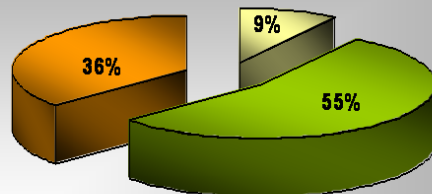
4.B klases skolēnu sekmju rezultāti 2004./2005.m.g. I sem.

■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

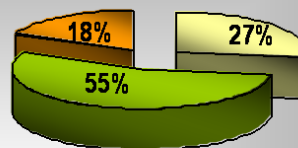
Skolēnu sasniegumi

Ieskaite latviešu valodā 3.B klasē 2003./2004.m.g.

■ izcili ■ labi ■ viduvēji

4.B klases skolēnu sekmes latviešu valodā
2004./2005.m.g. I sem.

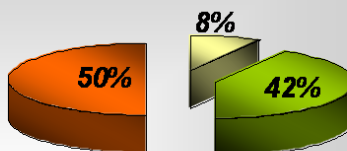

■ augsts z.l. ■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

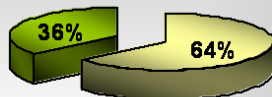
Skolēnu sasniegumi

4. klases skolēnu sekmju
rezultāti 2003./2004.m.g.

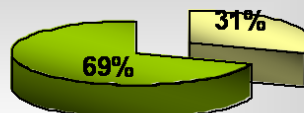
■ augsts z.l. ■ optimāls z.l.
■ pietiekams z.l.

5.A klases skolēnu sekmju
rezultāti 2004./2005.m.g. I sem.

■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

5.B klases skolēnu sekmju rezultāti
2004./2005.m.g. I sem.

■ optimāls z.l. ■ pietiekams z.l.

INDIVIDUĀLĀS NODARBĪBAS UN BEZMAKSAS KONSULTĀCIJAS

FAKULTĀTIVĀS NODARBĪBAS, PADZIĻINĀTIE KURSI PRIEKŠMETOS

KONKURSI

PROJEKTI

TIKŠANĀS AR INTERESANTIEM CILVĒKIEM

Pārdaugavas pamatskolas ciemiņi – skolotāji no Somijas

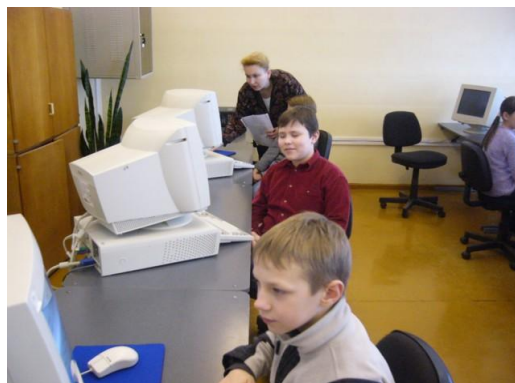
Pārdaugavas pamatskolas ciemiņi – skolotāji no Polijas

Mēs ciemos Turcijas skolā

INTERAKTĪVĀS STUNDAS KRIEVU VALODĀ, MATEMĀTIKĀ, LASĪŠANĀ, DABASZĪNĪBĀS AR DATORTEHNOLOĢIJAS IZMANTOŠANU

- **DATORU PROJEKTU HUMANITĀRĀS DISCIPLĪNAS IZSTRĀDE**
- **AUDIOGRĀMATU IZVEIDOŠANA**

MĀCĪBU EKSKURSIJAS

*TIKŠĀNAS AR RAKSTNIECI MARINU KOSTEŅECKU RADIOSTACIJĀ
„DOMA LAUKUMS”*

EKSKURSIJA VECRĪGĀ

RUPNĪCAS „DZINTARS” APMEKLĒŠANA

MŪSU UZVARAS RAJONA OLIMPIĀDĒS

2004. -2005. M.G.

- 1.vieta - matemātika – Alvis Logins
- 1.vieta – vizuālā māksla – Jāna Čužujeva
- 1. vieta – krievu valoda un literatūra – Jeļena Griciva
- 2. vieta – krievu valoda un literatūra – Jūija Kudrjavceva
- 2. vieta – krievu valoda un literatūra – Tatjana Iljinska
- 2. vieta – krievu valoda– Ilja Lukjanovs
- 3.vieta – vizuālā māksla – Alvis Logins
- 4.vieta – vizuālā māksla – Jeļena Griciva
- 3.vieta – bioloģija – Diāna Odziļeviča
- 3. vieta – krievu valoda un literatūra – Alisa Prohorova
- 3. vieta – krievu valoda un literatūra – Diāna Odziļeviča
- 3.vieta - matemātika – Antonina Žemčugova
- 4.vieta – datorzinības – Alvis Logins
- 4.vieta – ģeogrāfija – Alvis Logins
- 4.vieta - latviešu valoda – Andrejs Mihajlovs
- 4.vieta - vēsture – Diāna Odziļeviča
- 4.vieta - vēsture – Tatjana Čuhnova
- 4. vieta – krievu valoda un literatūra – Anastasija Djakonova
- 4. vieta – krievu valoda un literatūra – Viktors Gricivs
- 4. vieta – krievu valoda un literatūra – Olga Kolesņikova

IZSTĀDES, SKOLOTĀJU METODISKO IZSTRĀDĀJUMU, UZSKATES LĪDZEKĻU, PROJEKTU, MĀCĪBU PROGRAMMU SKATES, KONKURSI

Scenārijs „Romantiskā balle”, ko iesniedza Rīgas Pārdaugavas pamatskola, tika parādīts arī LTV 7. programmā un 2004./2005.m.g. ieguva 3.vietu republikāniskajā skatē

DOKUMENTALO FILMU UN MĀKSLAS FILMU DEMONSTRĒŠANA, FILMU UZŅEMŠANA

BĒRNU SACERĒJUMI - VELTĪTS SKOLAI

ШКОЛА

Синкевич Оксана, 8 а класс

Что же такое для меня школа? Наверное, каждый ученик задаёт себе этот вопрос хотя бы однажды.

Я думаю, что школа, во-первых, это наш второй дом, здесь мы учимся, читаем, пишем и, конечно, бываем окружены большим вниманием и участием, общаемся с окружающими нас людьми.

Можно сказать, что школа ... это святое!

Первое место в школе я отвожу нашим педагогам, потому что они столько своих усилий и здоровья вложили в нас, а спрашивается для чего? А для того, чтобы мы жили, как цивилизованные люди, а не как нахлебники и неучи.

Давайте все дружно скажем им: «Спасибо! За всё огромное спасибо!»

Представь себе с какой болью ты покинешь это важное для тебя место после девятого класса!

Ой, я даже не представляю, как это произойдёт! Если откровенно, то я не готова к такому повороту событий в моей жизни...

Каждый школьный день я заканчиваю в четыре, хотя уроки только до двух. Моё присутствие в школе до четырёх объясняется тем, что мне не хочется идти домой, потому что за все восемь лет учёбы надоедает серая и скучная жизнь за уроками дома.

Нет, нет! Вы, наверно, подумали, что уроки – это плохо? Нет, это неправда, совсем наоборот! Именно уроками мы и живём в школьной жизни...

Итак, тот день, о котором я вам рассказывала.

Школа, четыре часа, я на скамейке у лестничной площадки. Сижу, люблюсь на сумерки за окном. Не слышны на этажах крики детей, возгласы возмущённых учителей...

Поднимись на любой этаж школы и огляди тёмные, уже давно запертые и вымытые уборщицами кабинеты, и ты поймёшь, да... – это самый настоящий школьный рай.

Для всех школ нужна новая и качественная техника, сказали бы вы.

Неправда!

Да, это хорошо, когда есть новые парты, стулья, доска и прочие мелочи. Но зачем нам это, если мы сами же всё испачкаем жвачкой, рисунками и плохими словами, выученными где-то в подворотне?

ШКОЛА

Михаил Хмельницкий
8 а класс

Что такое школа для учеников? Принято называть школу вторым домом, ведь здесь наши друзья, подруги, учителя, которые нас учат, помогают нам, выводят нас в люди.

Мне кажется, что восьмой класс – самый сложный и интересный, потому что появляются новые предметы, мы знакомимся с новыми учителями, а это всегда интересно. Некоторые учителя добрые, весёлые, ласковые, а некоторые, наоборот, злые, скучные и грубые.

Мне нравится, как работают люди из техперсонала, классы всегда чистые и аккуратные.

Учат нас интересно, но хочется узнавать, например, не только о истории стран и искусства, но и больше знать о спорте или о том, как появились первые машины, самолёты или техника.

Жалко, что в школьной столовой можно купить только порцию, чай и булочку, но не продаются различные сладости, соки или хотя бы фрукты.

Хотелось бы больше отдыхать и проводить время на улице, а в остальном мне нравится моя школа.

ШКОЛА

Казаков Павел
8 а класс

Очень трудно представить нашу школу в будущем, в ней могут произойти совершенно разные изменения.

Наверняка, школьная программа будет сложнее нынешней, и мы, ученики восьмого класса в настоящем, в будущем будем удивляться, как быстро изменилась школьная программа, как сейчас этому удивляются наши родители.

Надеюсь, что в школе будет больше одарённых детей, и что все ученики будут внимательно слушать учителей, и в этом случае и ученикам, и учителям будет намного легче.

Мне кажется, что если наша школа и изменится, то только в лучшую сторону.

ШКОЛА

Ярослав Маслобоев
8 а класс

Школа для меня стала вторым домом. Правда, учусь я плохо. Каждый человек в своей жизни ходит в школу, ведь если не пойти, дальше жить будет невозможно.

Школа – это дорога, которая открывает тебе путь к высоте. Если человек хочет обойти эту дорогу, то он может попасть в трудное положение. Тому, кто идёт по прямой, везёт всегда, а тем, кто пытается обойти, бывает трудно.

Школа, в которой я учусь, не первая в моей жизни, а вторая. Я ушёл из первой, потому что подумал, что там начать заново создавать свою жизнь будет сложно. А здесь меня больше понимают.

В школе существует правило: учение – свет, а неучение – тьма. Я считаю, что эта знаменитая фраза была сказана очень умным человеком, но всё-таки в ней (в пословице), на мой взгляд, есть часть правды и часть неправды. Ведь не значит, что если человек не учится, то он хуже других. К примеру, Альберт Эйнштейн, я слышал, учился плохо, но в то же время стал выдающимся учёным и одним из самых умных людей мира. В моей школе изучают всё, что изучают и в других школах, она такая же, как и все школы. Только некоторые школы существуют по-другому. К примеру, школа – интернат, там учатся дети, у которых нет родителей.

Самое главное в школе - это знания. Без знаний нельзя будет закончить школу и, главное, получить аттестат. Кажется, что это маленький клочок бумаги, но это не так, потому что в нём весь смысл учёбы. Ведь какой был бы смысл в учёбе, если бы люди учились и при этом сразу же можно было бы пойти на работу.

Но без аттестата в жизни сложно будет, хотя всегда есть выход из положения, об этом не нужно забывать и нужно верить в себя и в свои силы, только так можно будет пройти любые испытания и жизненные сложности. Главное в жизни – остаться человеком, потому что можно всю жизнь проучиться и не только не использовать свои знания, но и нарушать закон.

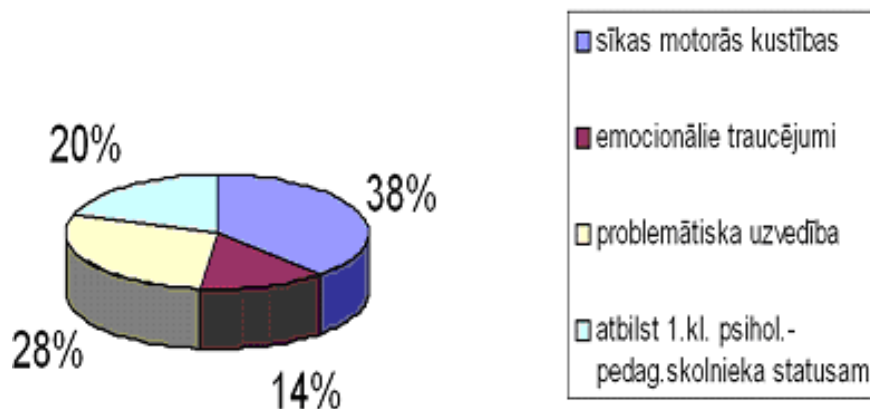
Я не описываю школу. Я пытаюсь объяснить своё понимание, свои размышления о смысле обучения. В школе существует много видов уроков: и английский, и латышский, и алгебра, и экономика, и русский, и литература, и спорт и т.д.. Для меня же самое главное -дополнительные занятия, так как на уроке я ничего не понимаю. Дополнительные занятия спасают меня от двоек. И моя мечта – не остаться на второй год, и я сделаю всё, чтобы этого не произошло.

Какой я представляю школу будущего? Наверное, такой, как наша.

SKOLA
—
BĒRNA
GARĪGAI
VESELĪBAI

SKOLA – BĒRNA GARĪGAI VESELĪBAI

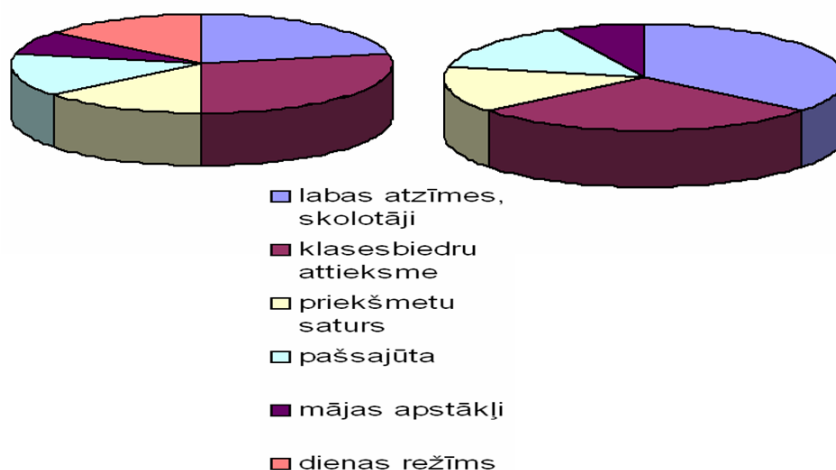
1.A klases skolēnu gatavība skolai

Garastāvoklis atkarīgs no:

5A klase

5b klase

REKOMENDĀCIJAS APMĀCĪBAS OPTIMIZĀCIJĀ

1. Saīsināt 1.kl. mācību stundu līdz 30 min., pēc 2.-3. stundas ir garais starpbrīdis (ar pastaigu).
2. Izveidot īpašu vietu atpūtai starpbrīža laikā, kurā bērniem var gan pasēdēt, gan padraiskoties, gan paspēlēties.
3. Dažiem bērniem ieteicams atgulties uz paklāja atpūtas stūrītī, lai atgūtu darbas spējas.

4. Daļai skolēnu paredzēt nepilnu mācību nedēļu ar papildus brīvdienām saskaņojot ar grafiku.
5. Paredzēt vecāku informēšanu par apgūto mācību vielu tēmām, uzdevumiem.

- Ja bērns aug iecietīgā vidē, viņš iemācas saprast citus
  - Ja bērnu iedrošina, viņš iemācās sev ticēt
  - Ja bērnu paslavē, viņš iemācās būt pateicīgs
  - Ja bērns aug godīgā vidē, viņš mācās būt taisnīgs
  - Ja bērns dzīvo drošībā, viņš iemācās ticēt cilvēkiem
  - Ja bērnu atbalsta, viņš mācās cienīt sevi
  - Ja bērnu nepārtraukti kritizē, viņš iemācās ienīst citus
  - Ja bērns atrodas naidīgā vidē, viņš iemācās būt agresīvs
  - Ja bērnu izsmej, viņš noslēdzas sevī
  - Ja bērnam nepārtraukti aizrāda, viņš iemācas dzīvot ar vainu

Eiropas valstu pārstāvniecība izglītībā 1996.gadā kā galveno izglītības pārmaiņu procesā rosina akcentēt:

- Mācīties iegūt zināšanas
- Mācīties strādāt (darīt)
- Mācīties dzīvot kopā
- Mācīties būt

Audzināšanas darbs mūsu skolā balstās uz šiem aspektiem .

Skolas prioritāte: Skolēnu izzināšanas aktivitātes attīstība, balstās uz mācīšanas motivācijas veidošanu, plaša dažādu veidu pašdarbību izmantošana mācīšanas un audzināšanas procesā.

Skolas mērķis:izveidot skolā apstākļus un attīstīt mācīšanas sistēmu, kura nodrošina katra izglītojamā attīstību, saskaņā ar viņa spējām, interesēm, iespējām.

Skola ir pārdomāta audzināšanas darba sistēma, interešu izglītības sistēma.

Katrs klases audzinātājs sastāda audzināšanas programmu darbam ar klasi, atbilstoši klases skolēnu īpatnībām un interesēm.

Var teikt, ka interešu izglītības sistēma skolā aptver visas personības attīstības sfēras: tikumisko, estētisko, darbaudzināšanu, fizisko attīstību, kā arī dažas no tām tiek realizētas valsts politikā. Skolas audzināšanas darbs tiek plānots arī atbilstoši šīm personības attīstības sastāvdaļām.

1.-4. klasēs bērni praktiski visi aizņemti pulciņu nodarbībās . No tiem 42% bērnu nodarbojas piecos un vairākos pulciņos, 14%-četros, 21%-trijos, 14%-divos un tikai vienā- 9%. Ārpuskolas nodarbības apmeklē 20 skolēni no 114.

Jāatzīmē, ka ārpuskolas tikai 27 skolēni no 5.-9.kl (jeb13%) atrada iespēju nodarboties pēc interesēm.

Tādā veidā skola ir tā vienīgā vieta, kur skolēni var pamēģināt spēkus, atklāt un attīstīt savas spējas.

- **Skolas audzināšanas sistēma**
Audzināšanas darbs stundā
- **Konsultācijas mācību priekšmetos**
- **Individuālās nodarbības (9)**
- **Klases audzināšanas stunda (18)**
- **20 fakultatīvu nodarbības**
- **15 pulciņu nodarbības**
- **11 pagarinātas dienas grupas**

Dramatiskais teātris

Muzikālais teātris

2 deju kolektīvi, koris

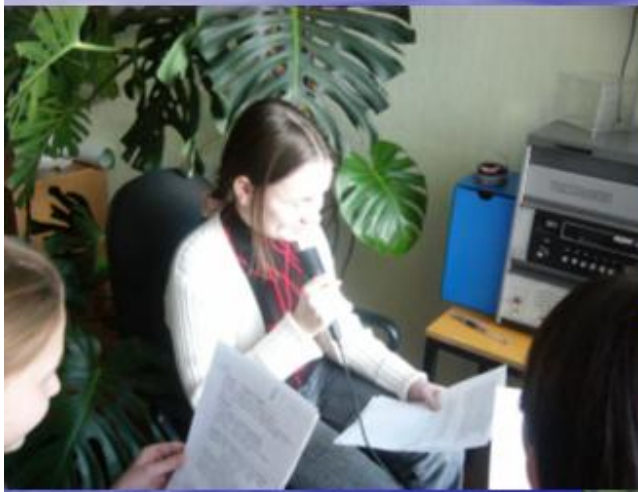

Leļļu teātris, modes teātris

RADIO, KINO, WEB

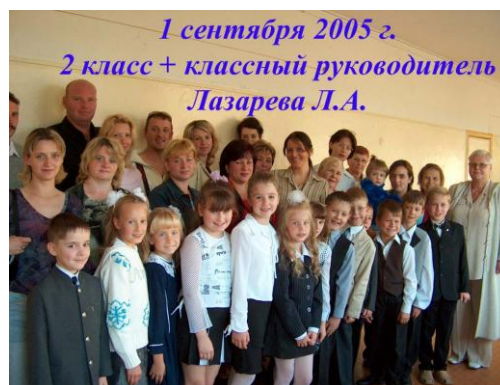

Mikstā rotaļlieta, Mājturības Vizuālā māksla

SKOLA UN BÈRNA
GIMENES
LABESTIBA

SKOLA UN BĒRNA ĢIMENES LABESTĪBA

ОРГАНИЗАЦИОННАЯ КУЛЬТУРА ШКОЛЫ И КЛАССА

Организационная культура - понятие, которое пришло в современную педагогику сравнительно недавно из практики современного менеджмента. Этим термином обозначается та общая психологическая атмосфера, которая создаётся в школе и в каждом классе. Она основывается на этических и эстетических нормах взаимоотношений, которые существуют в данной школе.

Каждому педагогу известно то ощущение, когда после посещения одной школы в неё хочется вернуться, а после посещения другой- уйти и больше никогда в неё не приходить. В традиционном понимании это ощущение передавалось понятием «психологический климат», и здесь, казалось бы, всё ясно. Однако организационная культура- более ёмкое понятие, чем психологическая культура.

Современный менеджмент определяет организационную культуру (ОК) как систему ценностных ориентаций, принимаемую членами данной организации, которая служит им ориентиром в их мыслях, чувствах и поступках. Эти ценности находят своё выражение и передаётся каждому члену организации через символические средства духовного и материального порядка.

Организационная культура непосредственным образом связана с эффективностью организации. Поэтому невозможно создать хорошо функционирующую школу без надлежащей организационной культуры.

Организационную культуру нелегко бывает выявить операционально, и её трудно «пощупать». Если можно говорить о том, что у человека есть душа, то в организации её душой является организационная культура. Обычаи, нравы и традиции- это то, в чём живёт душа школьной организации. В конце концов, ОК создаёт определённую общественную репутацию, которая влияет на её выживаемость во внешнем мире. В мире большого бизнеса давно поняли, какое огромное значение имеет для его видения деловая репутация. Её нельзя купить ни за какие деньги, но легко потерять, если отступить от провозглашенных принципов.

Сильная культура школьной организации притягивает к себе и помогает формированию чувства привязанности учителей и учащихся к школе. А это само собой активизирует их действия, вызывая энтузиазм действий в положительном направлении. Она формирует у каждого учащегося школы дополнительные уровни самоконтроля, дающие более высокие образцы повседневного воспитания.

Формирование организационной культуры- довольно трудоёмкая и многомерная задача. О ней хорошо сказал один из основоположников современного менеджмента французский исследователь Анри Файоль: «Необходим настоящий талант, что бы координировать усилия, поощрять увлечённость, использовать возможность каждого работника и награждать его по заслугам без пробуждения возможной зависти и нарушения гармонии целого».

Поскольку любая организация – это группа людей, которые координируют свои действия для достижения общих целей, то самым важным направлением в формировании организационной культуры является работа с кадрами, то есть подбор, оценка и развитие учителей, работающих в школе. Приобщение к ценностям организационной культуры происходит через гибкую систему премирования, разного рода поощрений и продвижения тех, кто в наибольшей степени соответствует ценностям данной организации. Совпадение личных и организационных целей сплачивает коллектив и обеспечивает преобладание коллективистской философии над индивидуалистской. Ощущение как учащимся, так и учителем принадлежности к коллективу, преследующему привлекательное общественно

значимые цели, помогает личностному и профессиональному росту, достичь которого в одиночку невозможно.

Существует множество каналов, при помощи которых можно транслировать и развивать организационную культуру школы. Это общешкольные праздники, стенгазеты, внутришкольное радио, школьный музей, обряды, традиции и ритуалы посвящения в учащиеся и выхода из школы.

Уровень организационной культуры в школе и ее влияние на учащихся и учителей могут быть раскрыты в следующих положениях:

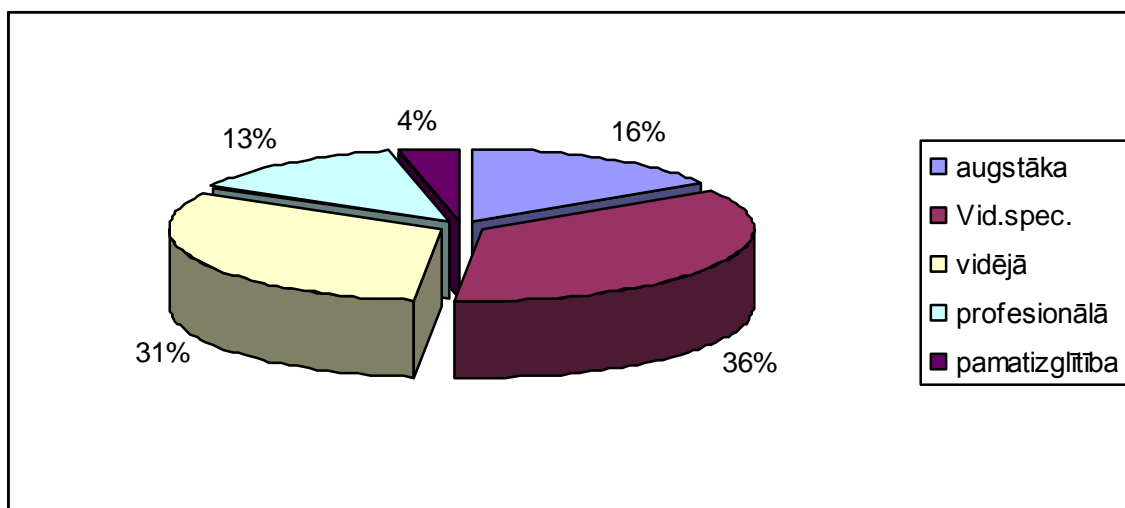
1. Какую общественную миссию выполняет данная школа и в чем ее отличие от других: Каково ее положение (рейтинг) в ряду других школ?
2. Какие ценности и нормы в основе работы школы (справедливость, красота, истина, сила)? Как они сохраняются и передаются?
3. Какие в школе существуют ритуалы, обряды, традиции и церемонии, выражающие и укрепляющие «дух школы»?
4. Во что и чему должны научиться верить ученики школы (успех, справедливость, общественный прогресс, социальный статус)?
5. Отличаются ли учащиеся данной школы своим внешним видом от учащихся других школ?
6. Как учитель, так и каждый учащийся школы в той или иной мере ощущает свою принадлежность к данной школе и к данному классу.
7. Как звучит школа? Как говорят и двигаются учащиеся? Какова общая культура выражения чувств?
8. Как принимаются важнейшие решения в жизни школы – сверху или снизу? Допускается ли открытое выражение мнений в дискуссии по этому поводу? Может ли школа быть признана моделью открытого демократического общества?
9. Какова система коммуникаций, которая оповещает всех учителей и учащихся о событиях внутришкольной жизни (стенгазеты, радио, телекоммуникация)? Существует ли обратная связь между учащимися и учителями?
10. Привлекателен ли интерьер школы – дизайн, комфортность, чистота?
11. Что и как едят дети и учителя?
12. Как в школе учителя и дети относятся ко времени – опаздывают ли на уроки, внеклассные мероприятия? Планирование мероприятий.
13. Как строятся взаимоотношения между учителями, учениками и родителями? Насколько они авторитарны, демократичны или либеральны? Есть ли какие-либо различия в общении в зависимости от пола, возраста, социального статуса?

14. Какими эстетическими переживаниями наполнена жизнь школы? Какие праздники, концерты, вечера подпитывают ее эмоциональную жизнь?
15. Как оцениваются достижения в учебе и во внеклассных мероприятиях? На каких основаниях строится учебная и трудовая этика? Что в ней преобладает – кооперация и сотрудничество или же конкуренция и соперничество?
16. Каковы принципы использования при обучении школьной отметки и оценки? Понимают ли учителя многообразие своих функций и качественные различия между ними?
17. Какова общая удовлетворенность детей своим пребыванием в школе? Захотели бы они снова учиться в ней? Охотно или неохотно привели бы они в ту же школу своих детей?

Одним из основных путей формирования дружественных отношений в школе и содержащихся в ней ценностных ориентиров надо признать совместные обсуждения и дискуссии учащихся по основным проблемам школьной жизни. Большое значение имеет обратная связь между учителями и учениками, приходящие на смену административного контроля со стороны. Хорошим методом является система открытых уроков с последующим обсуждением в кругу коллег у четом критериев:

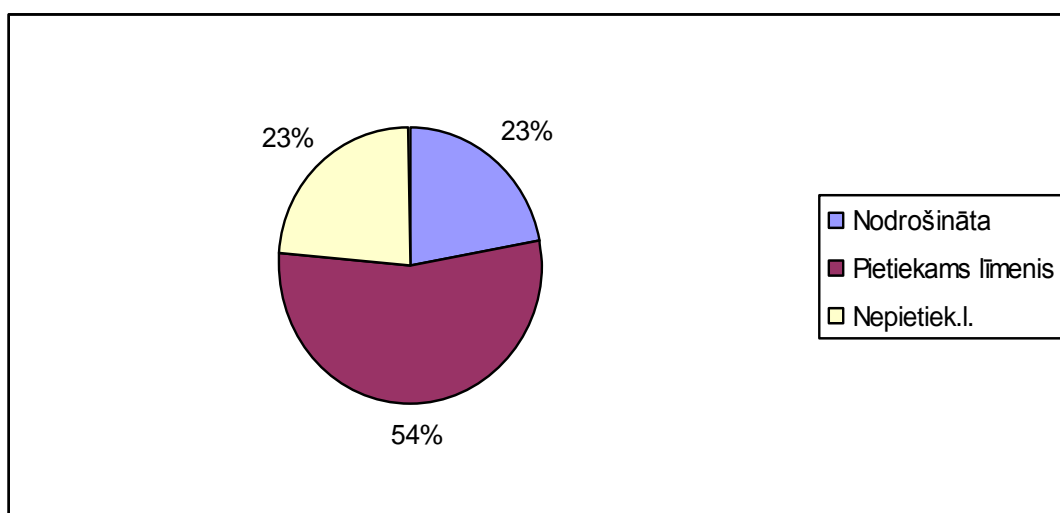
1. Ясность, доступность, четкость излагаемого материала.
2. Умение пробудить интерес учащихся к предмету и проблеме.
3. Объем знаний.
4. Использование информации о последних достижениях и исследованиях во данному предмету.
5. Установление контакта с классом, учет настроения и реакции.
6. Желание учеников общаться с учителем в неформальной обстановке.
7. Доброжелательность со стороны учителя, заинтересованность в их успехе.
8. Объективность оценивания.
9. Методика работы с дополнительной информацией, самостоятельная работа.
10. Риторические навыки педагога.
11. Привлекательный вид педагога.
12. Ощущение возникшего желания учиться у этого педагога и желание, чтобы собственные дети учились у него.

1.-4.KL.SKOLĒNU VECĀKU IZGLĪTĪBA 2004./2005. M.G.

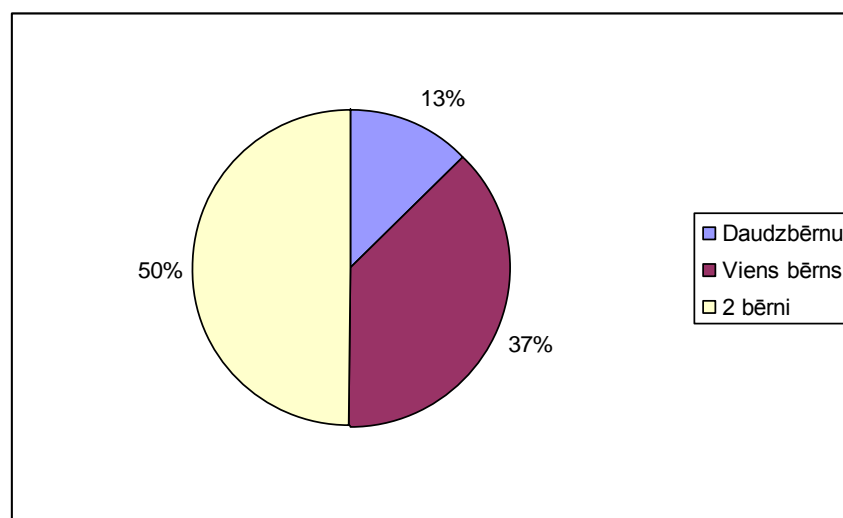
Kā redzam lielākai daļai -36% ir vidējā speciālā izglītība, augstākā izglītība ir tikai 16% vecākiem, salīdzinot ar 1998. gadu 41% un 17% 1998.gadā, bet vecāku skaits ar pamatizglītību palielinājies no 2% līdz 4%.

2.GIMENES MATERIĀLAIS STĀVOKLIS.

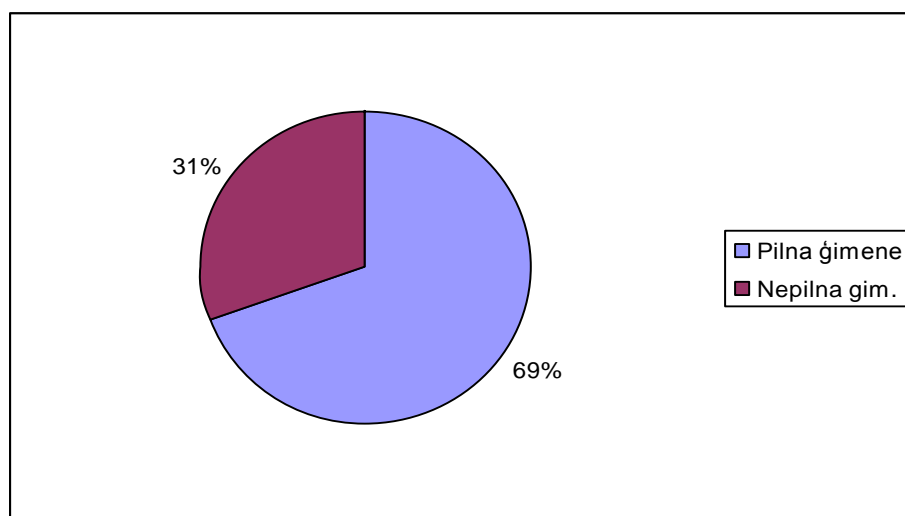
Salīdzinot ar 1998.gadu palielinājies no 41% līdz 54% ģimeņu skaits ar pietiekamu līmeni, no 31 % līdz 23% samazinājies maznodrošināto ģimeņu skaits, kaut gan vienalga tas palieks diezgan liels, nodrošinātās ģimenes palika gandrīz tajā pašā daudzumā.

3.BĒRNU SKAITS ĢIMENĒ

Kā redzam pusēi skolēnu ģimenēs ir 2 bērni, daudzbērnu ģimenu skaits ir 13%, tāpat kā 1998.g.

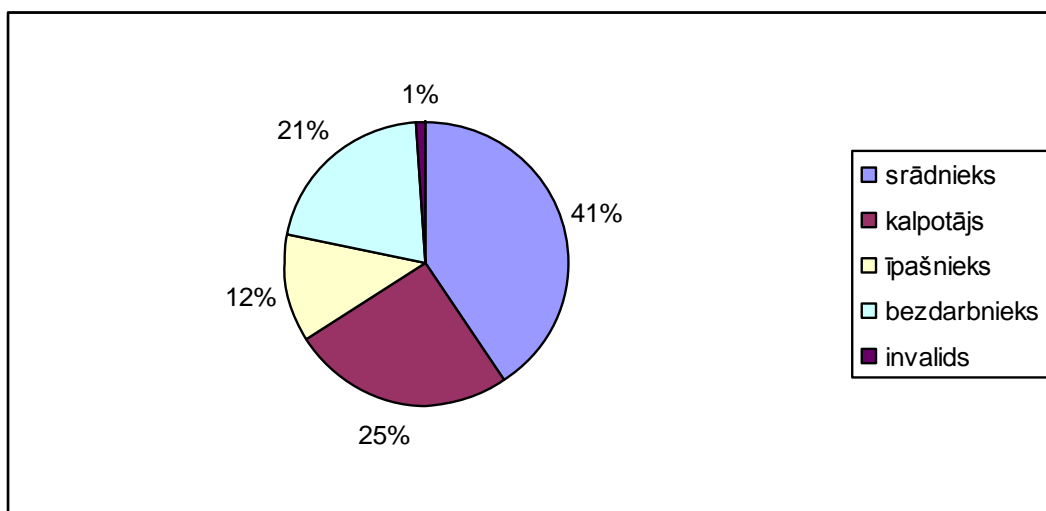
4.PILNAS UN NEPILNAS ĢIMENES

72% un 28 % bija 1999.gadā – redzam ka tagad nepilnu ģimenu skaits palielinājies, tāpēc palielinās to bērnu skaits, kuri ir ļoti nervozi un bērni ar psihiskām problēmām.

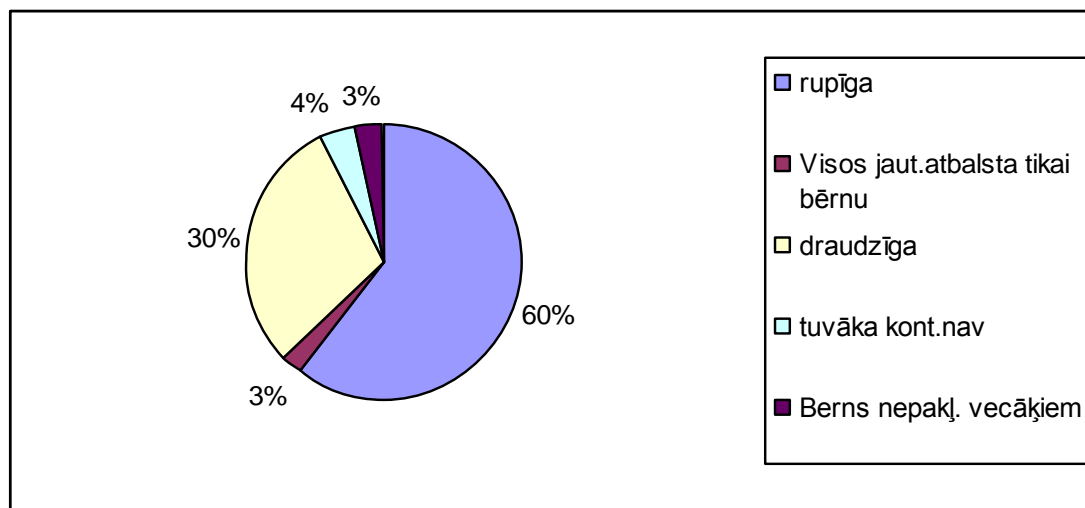

5.VECĀKU SOCIĀLAIS STATUSS

Pamatīgi palielinājies no 3% līdz 12% ģiņnieku skaits, no 25% līdz 21% nokritis bezdarbnieku skaits starp vecākiem, tie ir iemesli kāpēc paaugstinājas mūsu skolēnu ģimeņu materiālais stāvoklis.

6.VECĀKU ATTIECĪBAS AR BĒRNU

Attiecību raksturs krasi nav izmainījies, salīdzinot ar 1998.gadu, vienīgā atšķirība tā, ka samazinājies no 8% līdz 3% vecāku skaits, kuri visos jautājumos atbalsta tikai savu bērnu. Tātad mēs varam secināt, ka palielinās skolotāja autoritāte un vecāki cenšas objektīvi skatīties uz situāciju.

SKOLĀ SISTEMĀTISKI NOTIEK DISKUSIJAS STARP VECĀKIEM, SKOLOTĀJIEM UN ADMINISTRĀCIJU:

- DISKUSIJAS,
- UZSTĀŠANĀS KONFERENCĒS
- JAUTĀJUMI SKOLAS DIREKTORAM,
- VECĀKU DIENAS,
- VECĀKU SAPULCES,
- KONCERTI
- KURSI, VECĀKU UNIVĒSITĀTES (LATVIEŠU VALODA,
DATORIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS, VESELĪGS DZĪVESVEIDS),
- DARBS AR EKSPERTU KOMISIJU,
- VECĀKU KOMITEJU

JAUTĀJUMI DIREKTOREI

(В представленных вопросах сохранены стиль и грамматические неточности, допущенные авторами).

«Почему $2+2=4$?» (Элина, 1 класс)

«У нас будут 12 классов?» (Егорова Екатерина, 6б класс)

«Почему фотографии стоят так дорого?»

«Будет ли в нашей школе буфет?!»

«Почему очень поздно лечбная гивнастика? Почему на перемене дерутся? Почему мы не дежурем, те которые бегают?» (Борис Пирогов, 5б)

«Чему равно «π»?»

«Будут ли вводить школьную форму?»

«Я бы хотел штоб в мальчишенам туалете подключили горячею воду» (2а)

«А почему школа не реставрирует стадион, и почему только на 2-ом этаже положен кафель. Это правда что школа построена на клатбище. Почему у нас больше не работает Лилия Иосиповна. Почему токая у нас неухожаная столовая и почему кабинет Ч. Гришина самый некрасивый в школе?????»

«Почему много уроков?»

«Зачем нужно ходить в бассейн? Когда в школе можно будет ходить на компьютерные курсы и где и по каким дням и во сколько? А в школе будет продаваться шоколад и так далее в столовой?» (Артур Витолс)

«Надо ли оценивать ученика по тому, как он провел свое детство, по его жизненному опыту? Например часто по спорту оценивается физ. подготовка, а иногда она, в свою очередь от активности детства. Или такие предметы, как экономика, здоровье. Активность на уроках зависит от опыта.»

«Почему в школьной столовой нет магазинчика?»

«Когда в школе построят еще одно помещения для танцев и т.д.? Когда построят бассейн? Когда разрешат в группе продленного дня ходить в магазин?»

«Почему надо браць сменку дамой если можно оставить в школе?»

«Уважайный деректор школы. Я хочу задать вам вопросы. Вам нравится работать в школе? А нельзя сделать перемены на 10 минут дольше, а уроки на 10 минут короче?»

«Почему дети из нашей школы на улице курят? Почему вы не ругаете?»

«Дабрый дени Директор школы. я Хочу увас спросити почему у 5а класса уроки спорта 1 раз в нидели. Вот ивсе што я хотела увас спросити.» (Леля Радионова, 5а)

«Почему до 5.00 надо сесть в школе если уже сделал уроки»

«Почему наши мальчики деруца»

«Почему идет продленка? Почему гимнастика начинается так поздно? Почему она вообще есть? Почему так мало контрольных по математике? Почему так много рисских? Возможно ли что продленки не будет?! Возможно ли что мы будем ходит в бассейн 2 или 3 раза в неделю? Будутли кружки танцев?» (Грехова А. 5б)

«Вам нравится здесь работать?»

«Почему в школе девять классов?» (Элвис Розенберг, 3б)

«У меня вопрос к столовой. Когда оттуда вытравляют тараканов (это не прикол)»

«Добрый день директо! Почему 5 класс спорт один раз в неделю? И почему больше не продают пирошки?» (Гаспирович Владимир, 5а)

«Почему на хореографию надо идти а там холодно? И почему когда плохо дают таблетку если она непомогает?»

«Почему детям так много задают на дом?»

«Может ли наша школа стать средней?!» (7а)

«Почему нету экскурсий?»

«Почему у нас дапалническая гимнастика после 5 часов»

«Почему лечебная гимнастика наченается так поздно?»

«Когда в школе будет 12 классов?»

«Будет ли у нас в школе 12 классов?» (6б)

ADMINISTRĀCIJA ATBILD UZ JAUTĀJUMIEM

SKOLA
—
BĒRNA
FIZISKAI
VESELĪBAI

SKOLA – BĒRNA FIZISKAI VESELĪBAI

KĀ BŪT VESELĪGAM

- JUMS IR LIELS DZĪVES MĒRĶIS, KURA SASNIEGŠANAI JUMS NOTEIKTI JĀBŪT VESELAM. LIELIEM SASNIEGUMIEM NEPIECIEŠAMS NOPIETNS DARBS TO SASNIEGŠANAI. LAI LABI strādātu nepieciešama stipra veselība. To vieglāk sasniegt nevis tikai pašas veselības dēļ, bet vēršot skatu uz citām lietām.
- Jūsu ikdienas „racionā” jāiekļauj ne tikai tas, ko jūs varat nopirkt veikalā vai tirgū. Katru dienu jums jāizmanto nedaudz endofrīnu – brīnišķīgas vielas, kuras organisms izstrādā fizisko nodarbību laikā, elpošanas laikā, kontrastdušā un meditācijā.
- Ierobežojiet savus ēšanas paradumus.
- Norūdieties.
- Iemācieties atslābināties.
- Esiet laimīgs ģimenē un darbā.

No 2003./2004. mācību gada mūsu skolā notiek speciālo klašu veidošana bērniem ar izteiktiem stājas traucējumiem. Ar bērniem strādā fizioterapeiti, zinātniskā vadītāja Dr.med. Z.Kasvandes vadībā.

Izanalizēti 109 1.- 5. klašu skolēni, 6-12 gadus veci, no tiem 49- meitenes, 60 - zēni.

Balsta- kustību aparāta funkcionālo traucējumu izmeklēšanu veicām ar vizuālās ekspresdiagnostikas metodi (pēc K. Levita, V. Jandas, L.Vasiļjevas, Z.Kasvandes modifikācijām).

Lai novērtētu balsta - kustību aparāta funkcionālo stāvokli, bērniem tika novērtēta stāja frontālā un sagitālā plaknē, ņemot vērā noteiktu horizontālo līniju, kas iet caur atsevišķu ķermeņa reģionu robežpunktiem un kaulu raksturīgiem orientieriem paralelitāti savā starpā un attiecībā pret grīdu. Tika noteiktas arī vertikālo līniju attiecība pret ķermeni.

Lai noteiktu iespējamo muskuļu disbalansu tika novērtēts atsevišķu posturālo muskuļu garums (H.Kendall, F.Kendall) un atsevišķu fāzisko muskuļu spēks (V. Janda).

Patoloģisko kustību stereotipu īpatnību noteikšanai tika novērtēta atsevišķu stereotipu – elpošana, rumpja fleksija, gūžas ekstensija, pleca fleksija, gaita izpilde.

Līdzsvara novērtēšanu veicām pēc K.Lewit, G. Fjodorovas, Z. Kasvandes. Bērniem testi bija jāveic sākumā vienkāršāki, tad pakāpeniski grūtāki. Testi notika:

- ejot pa 50cm platu, 5m garu celiņu uz grīdas (taisni uz priekšu, atmuguriski, sāniski),
- ejot pa šauru celiņu uz grīdas,

- ejot uz paaugstinājuma- tam tika izmantots vingrošanas sols.

Visus šos testus bērni sākumā veica redzes kontrolē, tad bez tās (ar aizvērtām acīm).

Padziļināta balsta- kustību aparāta traucējumu izmeklēšanas datu analīze parāda, ka praktiski visiem bērniem ir statikas traucējumi sagitālā plaknē. Stājas traucējumi sagitālā plaknē izpaužas ar kakla un jostas lordožu nevienmērīgu attīstību, spārņveida lāpstiņām.

Statikas traucējumi frontālā plaknē izpaužas ar plecu asimetriju, iegurņa asimetriju.

Konstatētas tendences uz „X”, „0” veida kājām vai plakanās pēdas veidošanās pazīmes. Tika novērota gan gareniskās, gan šķērseniskās pēdas velves saplacināšanās.

Lielākajai daļai bērnu tika konstatēta hipermobilitāte.

Atsevišķu muskuļu testēšana parādīja m. trapezius augšējās daļas, kakla ekstensoru tonusa patoloģisku palielināšanos un m. pectoralis min. saīsināšanos. Gandrīz pusei bērnu izpaudās hamstring grupas, m. iliopsoas un m. rectus femoris saīsināšanās. Raksturīgi bija vēdera preses, m.gluteus max., lāpstiņu apakšējo fiksatoru novājināšanās.

Biežāk muskuļu disbalanss izpaudās pēc augšējā krusteniskā sindroma tipa.

Kustību stereotipu (elpošanas, ķermeņa noliekšanas, gūžas ekstensijas, pleca fleksijas u.c.) traucējumi izpaudās visiem izmeklējamiem.

Dažādas izteiktības pakāpes līdzsvara traucējumi atrasti visiem bērniem. Visizteiktākie līdzsvara traucējumi bija uz samazinātas atbalsta virsmas.

Visi bērni sakarā ar izteiktiem stājas traucējumiem apmeklēja ārstnieciskās vingrošanas nodarbības 6 reizes nedēļā - 4 reizes grupā, bet 2 reizes individuāli. Nodarbību ilgums- 40 minūtes. Nodarbības notiek grupās 8- 14 bērni. Nodarbības notiek bez kreklīņiem, zēniem – īsos šortiņos, meitenēm – peldkostīmā.

Paralēli grupu nodarbībām notiek individuālas nodarbības pie fizioterapeita, kurās nodarbojas ar muskuļu disbalansa korekciju, tiek mācīts tas pats, kas grupas nodarbībās un risināti individuāli uzstādītie uzdevumi.

Ārstnieciskās vingrošanas nodarbības 6 reizes nedēļā –

- 4 reizes grupā,
- 2 reizes individuāli.

Nodarbību ilgums- 40 minūtes.

Nodarbības notiek grupās 8- 14 bērni.

GALVENIE BALSTA – KUSTĪBU APARĀTA FUNKCIONĀLO TRAUCĒJUMU KOREKCIJAS UZDEVUMI IR:

- muskuļu disbalansa mazināšana;
- pareizas stājas izjūtas veidošana;
- pareizu kustību stereotipu apmācība;
- aktīvās locītavu stabilitātes uzlabošana;
- līdzsvara un koordinācijas trenēšana;
- sensomotorā aktivācija;
- relaksācijas apmācība.

Muskuļu disbalansa mazināšanai individuālās nodarbībās tiek izmantotas mīksto audu tehnikas, postizometriskā relaksācija saspringto muskuļu tonusa mazināšanai, kā arī vājo muskuļu darbības veicināšana.

Pareizas stājas izjūtas veidošanai izmanto vingrojumus spoguļa priekšā, pie vertikālas plaknes.

Pareizu kustību stereotipu apmācībai tiek izmantota atsevišķu muskuļu secīga ieslēgšanās kustībā.

Aktīvās stabilitātes uzlabošanai tiek izmantoti izometriski vingrojumi pozas noturēšanai, kā arī tiek veicinātas kokontrākcijas ap locītavām.

Līdzsvara trenēšanai izmanto vingrojumus uz šauras atbalsta virsmas un uz paaugstinājuma (vingrošanas sola- sākumā uz platās daļas, tad šaurās), uz nestabilas virsmas. Izmanto arī soļošanu dažādā tempā, tā tiek sarežģīta ar roku kustībām. Vingrojumus veic arī ar aizvērtām acīm.

Sensomotorā aktivācija- proprioreceptoru aktivācija ar "īsu" pēdu, nedaudz saliektiem uz āru vēršiem ceļiem, taisnu ķermeni, nedaudz elkoņa locītavās saliektām rokām, taisnu galvu. Ekstracepcijas aktivācija tiek sasniegta vingrojot basām kājām. Distālo receptoru aktivācijai izmanto inventāru- sfērisku līdzsvara dēli, batutu. Visas augstākminētās metodes tiek pielietotas vienotā kompleksā, kur tās mijas viena ar otru. Sākotnējā iegūto datu analīze parāda pozitīvu rādītāju uzlabošanās dinamiku.

Mūsu uzdevums ir izveidot tādu programmu, lai bērns pakāpeniski no speciālās grupas varētu pāriet uz sagatavošanas un vēlāk uz pamata grupu, kur būs spējīgs izpildīt skolas sporta stundu mācību programmas prasības. Tam nepieciešama bērnu ļoti pakāpeniska funkcionālo spēju paaugstināšana un vispārējās fiziskās sagatavotības uzlabošana, pielietojot adekvātu bērna funkcionālajām spējām fizisko slodzi.

Fizioterapijas nodarbības, relaksācija, horeoterapija, sporta nodarbības, pastaigas...

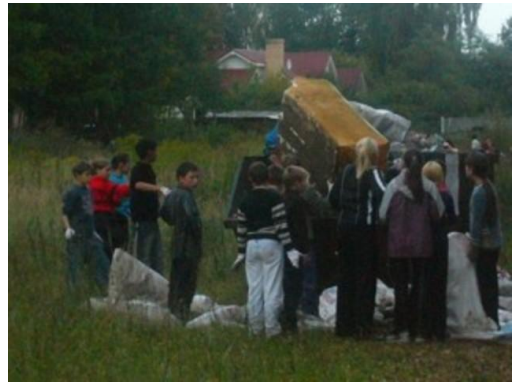

SKOLOTĀJU APMĀCĪBA

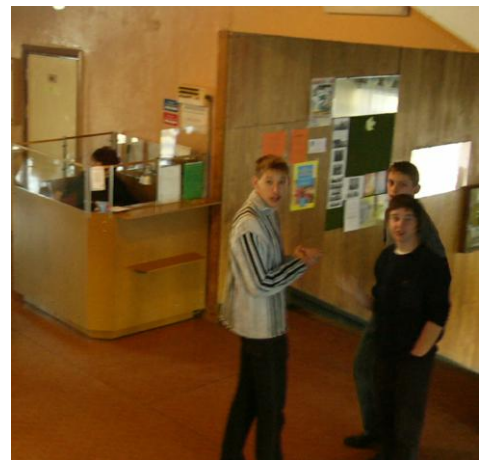

SKOLA
UN
EKOLOĢISKĀ VESELĪBA

SKOLA UN EKOLOĢISKĀ VESELĪBA

**Dežūra, skolas tīrība, apzaļumošana, vēdināšana
veselīgs uzturs, pastaigas svaigā gaisā, talkas.
Noteikumi darbā ar tehniku – mobilo tālruni, datoru,
televizoru, video, pleieri.**

SKOLA
—
BĒRNA
SOCIĀLAI
DROŠĪBAI

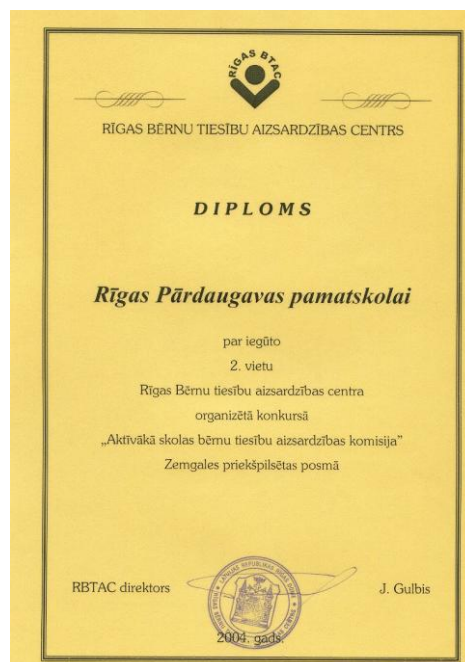
SKOLA – BĒRNA SOCIĀLAI DROŠĪBAI

- ATRODIET LAIMĪGU CILVĒKU SABIEDRĪBU
- IEMĀCIETIES IEINTERESĒT SARUNBIEDRU AR SAVU STĀSTĪJUMU
- ESIET DRAUGU LOKĀ
- SMEJIETIES
- DOMĀJIET PAR LABO
- PRIECĀJIETIES PAR SKAISTĀM AINAVĀM
- ATRODIET BRĪVU LAIKU
- KLAUSIETIES LABU MŪZIKU
- VĒROJIET DZĪVNIEKUS
- AUDZINIET ĢIMENES SILTUMA UN MĪLESTĪBAS SAJŪTAS

SKOLAS BTAK PRINCIPI

1. Veicināt skolā labvēlīgu mikroklimatu, labas attiecības starp skolēniem, starp skolēniem un skolotājiem.
2. Palīdzēt skolēniem izprast cilvēka uzvedības pamatprincipus.
3. Palīdzēt bērniem veidot tādu uzvedību, kura būtu pieņemama gan pašam bērnam, gan sabiedrībai.
4. Jācenšas palīdzēt tā, lai otrs šo palīdzību neuztvertu kā līdzcietību.
5. Uz klausīt citu cilvēku viedokļus, izturēties ar cieņu pret to.
6. Savā darbībā līdzvērtīgi izmantot, kā bērna tiesības, tā arī viņu pienākumus.
7. Ir jā rūpējas par bērna drošību skolā.
8. Palīdzēt un atbalstīt vājāko.
9. Iemācīties pašiem un iemācīt citus prasmei sadarboties dzīvē.
10. Organizēt bērnus sabiedriskajam darbam bērnu tiesību aizsardzības joma.
11. Informācija, kas ir komisijas rīcībā – ir konfidenciāla.
12. Neatstāt bērnus vienus ar savām grūtībām.

DROŠĪBAS DIENAS SKOLĀ

TIKŠANĀS AR POLICIJAS DARBINIEKIEM

2004./2006.māc g. notika pasākums „Drošības diena Pārdaugavas pamatskolā,,. Rīgas GPP Kārtības policijas pārvaldes Nepilngadīgo prevencijas nodaļas darbinieki veica audzināšanas stundas 1.-6. klasēs par tēmu:

- Uzvedības modeļi situācijās, kurās bērni jūtas apdraudēti (fiziska vai psihiska ietekmēšana, mantas izspiešana, pazemošana)
- Piesardzības piesākumi, atrodoties bez pieaugušo uzraudzības mājās vai uz ielas.
- Ugunsdrošības noteikumu ievērošana.
- Ūdensdrošības noteikumu ievērošana.

Zirgu dienesta paraugdemonstrējumus.

Skolēni aktīvi piedalās zīmējumu konkursā par drošības tematiku.

Vislabākie zīmējumi tiek noformēti un uzdāvināti prevencijas policijas darbiniekiem.

7.-9. klases skolēniem tiek piedāvāta informācija par atkarībām un to sekām, par administratīvo un kriminālatbildību.

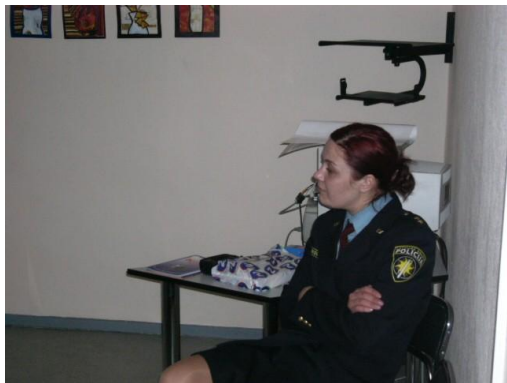

Šajā mācību gadā tiek organizēta tikšanās ar Kartības policijas Prevencijas nodaļas darbiniekiem un sākumskolas skolēniem par tēmu:

- Ceļu satiksmes noteikumu ievērošana, kur spēļu formā bērni kopā ar policijas tēliem- runci Rūdi un bebru Bruno atkārtos ceļu satiksmes noteikumus.

TIKŠANĀS AR UGUNSDZĒSĒJU PĀRSTĀVJIEM

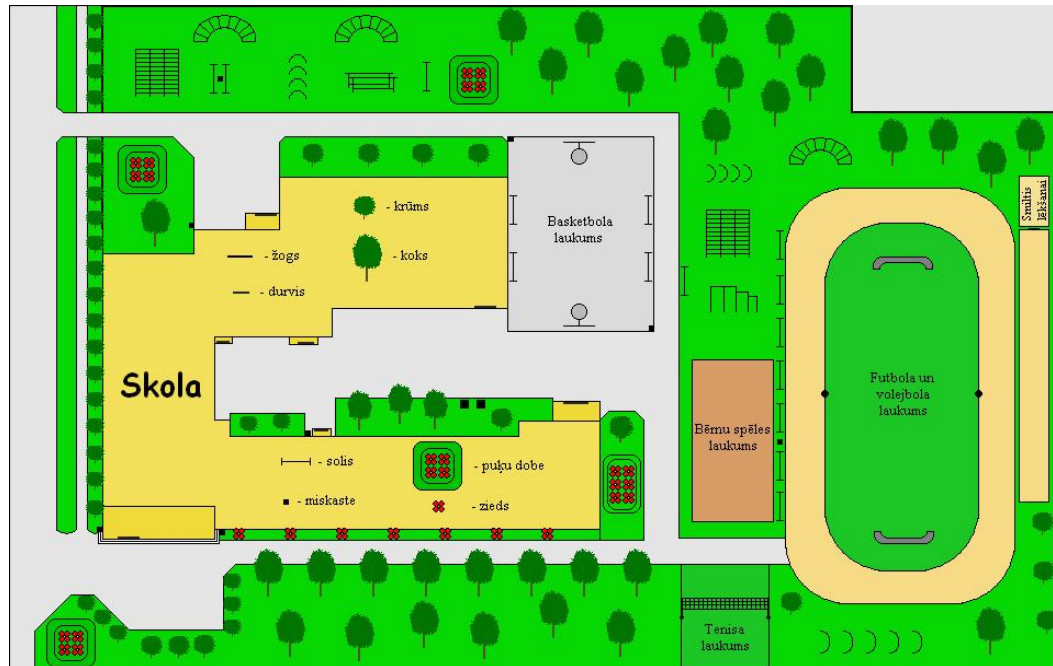
KONKURS PAR BĒRNU TIESĪBĀM UN PIENĀKUMIEM,

KLASES STUNDAS AR PIRMĀS KLASES SKOLĒNIEM

**SOCIĀLĀ PEDAGOGA INDIVIDUĀLĀS KONSULTĀCIJAS
SKOLĒNU MĀJAS APMEKLĒJUMI**

PROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA PAR SKOLAS TERITORIJAS UZLABOŠANU

**MĒS GRIBAM,
LAI SKOLAS TERITORIJA BŪTU SAPKOPTA UN TĪRA**

LABDARĪBA

PĀRDAUGAVAS PAMATSKOLAS BĒRNI – BĒRNIEM APRŪPES CENTRA „INČUKALNS”

ANKETĒŠANA

VAI TU ESI DROŠĪBĀ? AIZSARGĀTS?

1. Тебе когда-либо в школе или возле школы угрожали?
  - a. На тебя физически воздействовали
  - b. Угрожали
  - c. Унижали
  - d. Просили деньги
  - e. Отнимали деньги
  - f. Пробовали причинить незаконные действия
  - g. со мной никогда ничего подобного не случилось

2. Если тебе угрожали, обижали (то это были)
  - a. Одноклассники
  - b. Ученики из твоей школы
  - c. Другие знакомые ребята
  - d. Незнакомые подростки
  - e. Знакомые взрослые
  - f. Незнакомые взрослые
  - g. Члены семьи
  - h. Другие

3. Где тебе угрожали?
  - a. В школе
  - b. На улице
  - c. В игровом зале
  - d. В кафе
  - e. В транспорте
  - f. В местах массовых гуляний
  - g. Дома
  - h. В других местах

4. Если с тобой произошел такой случай, то ты...
  - a. Рассказал учителю или директору
  - b. Рассказал родителям
  - c. Сам разрешил эту ситуацию
  - d. Смирился с ситуацией
  - e. Сообщил другим лицам
  - f. Никому не рассказал
  - g. Со мной ничего похожего не случилось

5. Какие у тебя есть идеи, что необходимо сделать, чтобы дети чувствовали себя в безопасности (им не угрожали и не отнимали бы вещи).